

Pedagogisch beleidsplan 2018

BSO Topkids Buitengewoon

Torenstraat 13

3764 CK Soest

Tel. Vestiging: 0611410821

Tel. Hoofdkantoor: 0346-214323

Mobiel nummer: 0611410821

info@topkids.nl

www.topkids.nl

Voorwoord

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan van buitenschoolse opvang Topkids (in het vervolg aangeduid als BSO).

Als ouder* heeft u graag zicht op de sociale omgeving waarin uw kind één of meerdere dagen per week verkeert en welke werkwijze wordt gehanteerd door onze pedagogisch medewerkers. Samen met de ouders delen we immers de verantwoordelijkheid voor een deel van de opvoeding. Wij hopen u middels dit beleidsplan uitgebreid te informeren over onze werkwijze en gedeelde verantwoordelijkheid omtrent de opvoeding.

De ontdekkings BSO is gevestigd naast ons kinderdagverblijf en biedt aan maximaal 19 kinderen in de basisschoolleeftijd (4 tot 12 jaar) een hoge kwaliteit kinderopvang.

Op deze BSO gaan we (zoals de naam het al een beetje verklapt) er meteen op uit met de kinderen. We halen de kinderen uit school op en gaan meteen op ontdekking!

Iedere week bieden we een gevarieerd programma aan met themagerichte activiteiten en workshops. Hierbij houden we rekening met de talenten, behoeften en mogelijkheden van uw kind en proberen hem of haar op een professionele wijze hierin te motiveren. Onze motto is: niets moet, maar heel veel mag!

Naast stimuleren volgen we de ontwikkeling van uw kind op de voet. Dit houdt in dat we net dat beetje extra ondersteuning of uitdaging kunnen bieden daar waar uw kind dat nodig heeft.

Dit beleid, opgesteld in samenspraak met onze pedagoog, dient als uitgangspunt voor onze medewerkers en biedt ouders en verzorgers inzicht in ons pedagogisch handelen.

In het vervolg van dit beleidsplan zullen we u tutoyeren, aangezien onze voorkeur er naar uitgaat om ouders op een persoonlijke en vertrouwde manier te benaderen.

* Waar 'ouder(s)' staat in de tekst kan ook 'verzorger(s)' worden gelezen.

Inhoudsopgave

1	Inleiding en randvoorwaarden	4
2	Pedagogische uitgangspunten	9
3	Pedagogisch handelen in de praktijk	16
4	Ouderbeleid	27
5	Voedingsbeleid	34
6	Ziektebeleid	38
7	Beleid feesten en rituelen	41
8	Zorgbeleid	42
9	Beleid kindermishandeling en huiselijk geweld	43
10	Pestbeleid	44
11	Beleid ruilen en afnemen extra dagen	47
	Bijlage 1 Dagindeling	49

1. Inleiding en randvoorwaarden

1.1 Basisgroep

Bij Topkids worden kinderen opgevangen in een basisgroep. Een basisgroep is een groep waarin kinderen op leeftijd worden ingedeeld. Bij de indeling van de basisgroep proberen we er zoveel mogelijk rekening mee te houden dat er op iedere dag van de week een vaste pedagogisch medewerker (in het vervolg aangeduid als pm'er) op de basisgroep staat.

De voordelen van het werken met basisgroep, inclusief vaste pm'er(s), is dat de beroepskrachten gericht activiteiten kunnen aanbieden en de ontwikkeling van kinderen nauwkeurig in de gaten kunnen houden. Daarnaast wordt er voor zowel de kinderen als de pm'ers continuïteit gecreëerd op de groep wat zorgt voor extra veiligheid en structuur. Dit komt de kwaliteit van de opvang ten goede en bevordert de vertrouwensband met de pm'ers.

Het pand van de BSO beschikt over een mooie en grote ruimte dat ruimte biedt voor 1 basisgroep van maximaal 19 kinderen. In totaal kunnen er dus maximaal 19 kinderen op een dag worden opgevangen.

Incidentele opvang

Wanneer kinderen een extra dag komen of een dag hebben geruild kan het voorkomen dat er een verschuiving plaatsvindt binnen de basisgroep. Hierbij wordt het kind aantal nooit overschreden. Aangezien het kan voorkomen dat kinderen moeten wennen op een andere dag dat ze komen, zal de pm'er die daar op dat moment verantwoordelijk voor is het wennproces op een zorgvuldige manier begeleiden. Degene ziet er bv. op toe dat nieuwe kinderen worden geïntroduceerd. Bijvoorbeeld door kinderen aan elkaar voor te stellen.

Samenwerkingsverband anders BSO locaties

Tijdens de vakantieperiodes en op de woensdag en vrijdagmiddag kan het voorkomen dat onze verschillende BSO locaties een samenwerkingsverband met elkaar aangaan. Het betreft hier onze Sport BSO in Utrecht en Ontdekkings BSO in Maartensdijk. Het samenkomen van de locaties maakt het mogelijk om een gevarieerd en multidisciplinair activiteitenprogramma aan te bieden. Gedurende deze activiteit zal het leidster-kindratio nooit worden overschreden en ouders geven hiervoor vooraf toestemming. Daarnaast gaan de vaste medewerkers van de locatie altijd mee. Zo is er voor de basisgroep ten alle tijden een vertrouwd gezicht aanwezig voor de kinderen.

Om de sociaal-emotionele veiligheid te waarborgen worden de kinderen vooraf ingelicht over de samenwerking. De kinderen starten altijd op hun eigen BSO waarbij, ter

voorbereiding, de betreffende activiteit en bijbehorende BSO locatie vooraf met elkaar worden besproken. Eenmaal op de andere BSO locatie blijven de kinderen hun eigen basisgroep behouden. Wanneer er meer dan 30 kinderen deelnemen aan de gezamenlijke activiteit, werken we met verschillende kleuren petjes en hesjes die de kinderen moeten dragen. De ene BSO draag op zo'n moment hesjes en de andere petjes. Op deze manier zijn de kinderen van de verschillende BSO locaties goed herkenbaar.

Tijdens de gezamenlijke activiteit wordt er ruimte gecreëerd voor kinderen om elkaar beter te leren kennen. We vinden het belangrijk dat kinderen zich aan elkaar voorstellen en besteden altijd aandacht aan verschillende kennismakingsspelletjes.

Groepsruimte

De ruimte voldoet aan de wettelijke eisen van de brandweer en de GGD. Wat betreft de inrichting wordt bewust gekozen voor een huiselijke sfeer. De groepsruimte wordt zodanig ingedeeld dat ontwikkelingsoverstijgende activiteiten optimaal kunnen worden gestimuleerd.

Medewerkers

De pm'ers zijn ten minste in het bezit van een MBO diploma Pedagogisch Werk, Sport en Bewegen, CIOS, ALO of een vergelijkbare opleiding. Zie voor een specificatie van de opleidingen CAO-kinderopvang. We proberen er zoveel rekening mee te houden dat er zowel medewerkers met een pedagogische, creatieve of een sportachtergrond op de groep staan.

Tijdens openingsuren is er minimaal één pm'er aanwezig die in het bezit is van een diploma bedrijfshulpverlening en kinder EHBO. Voor zowel het diploma bedrijfshulpverlening als de cursus EHBO geldt dat, door middel van een jaarlijkse herhalingscursus, kennis en kunde ieder jaar worden geoptimaliseerd.

Bij vakantie of ziekte van de pm'ers worden, ter vervanging, eerst de vaste pm'ers ingezet. Wanneer dit niet mogelijk is werken wij met bevoegde invalkrachten die bekend zijn op de groep en met ons beleid. Wij werken niet met uitzendkrachten aangezien we er zorg voor willen dragen dat de continuïteit, voor zowel ouders als het kind, op de groep gewaarborgd blijft.

Stagiaires

Per stamgroep wordt er maximaal één stagiaire boventallig ingezet op de groep, aangezien we graag een rol willen spelen in het opleiden van toekomstige medewerkers. Deze leerlingen worden begeleid door een vaste en gediplomeerde pm'-er van dezelfde locatie en zijn nooit eindverantwoordelijk. De begeleider van de stagiaire werkt minimaal 1 dag in de week samen met de stagiaire en voert maandelijks voortgangsgesprekken. Tijdens deze voortgangsgesprekken worden de algemene dagelijkse werkzaamheden besproken,

activiteiten geëvalueerd en de uitwerking van de uitgevoerde opdrachten beoordeeld. Verslagen van deze voortgangsgesprekken worden bijgehouden door de stagiaire in de stagemap. Tijdens de eerste twee weken van de stage worden de stagiaires intensief begeleidt. De stagiaire loopt in die weken naast de begeleider en wordt aangemoedigd zoveel mogelijk vragen te stellen. De handelingen die op de groep nodig zijn (o.a. luiers verschonen, flessen maken en geven, kinderen naar bed brengen) worden aangeleerd met het principe: 'See one, do one, teach one.'. Eerst kijkt de stagiaire mee met de handelingen, vervolgens kunnen de handelingen onder begeleiding worden uitgevoerd totdat de begeleider erop kan vertrouwen dat de stagiaire het zelfstandig kan. Tijdens deze eerste twee weken wordt de stagiaire ook geacht de huisregels veiligheid en gezondheid goed te bestuderen.

We kijken altijd naar de achtergrond (bv. opleidingsfase) en de ontwikkeling van de stagiaire. Afhankelijk van deze ontwikkeling zal de stagiaire meer handelingen mogen verrichten en verantwoordelijkheden krijgen.

In het eerste opleidingsjaar mag de stagiair in eerste instantie uitsluitend onder begeleiding verzorgende taken uitvoeren zoals het verschonen van luiers, voeden van baby's en het naar bed brengen van de kinderen. Zodra de begeleider ziet dat de stagiaire goed op de hoogte is van de veiligheidseisen en ziet dat de handeling goed geïnternaliseerd is kan de stagiair ook zelfstandig dergelijke taken uit gaan voeren. In het tweede en derde leerjaar wordt de stagiaire geacht deze taken al onder de knie te hebben en wordt in principe alleen in de eerste twee weken van de stage nog meegelopen met deze handelingen. De volgende taken mogen stagiaires onder begeleiding uitvoeren:

- Een activiteit bedenken, bespreken en uitvoeren
- Een overdracht naar ouders
- Observatie uitvoeren voor de jaarlijkse 10-minutengesprekken
- Boodschappenlijst invullen
- De telefoon opnemen
- 3 + activiteit (cognitieve ontwikkeling/ lezen/ spelletje, kleuren, memorie)
- Verschonen en plassen/ zindelijkheid oefenen
- Dag en weeklijsten invullen
- Zindelijkheidskaarten maken
- Huishoudelijke taken

De volgende taken worden niet door stagiaires uitgevoerd (met uitzondering van stagiaires in hun afstudeerfase, wanneer zij hier speciaal toestemming voor hebben gekregen):

- Het invullen en tekenen van medicijnformulieren
- Het toedienen van medicijnen
- Het bellen naar ouders
- Extra dagen en /of ruilformulier invullen en ondertekenen

- Het maken van brieven m.b.t. het beleid of gericht naar ouders
- Het schrijven van kinddossiers
- Handelen bij ongevallen
- Het alarm activeren

Topkids neemt bij uitzondering ook snuffelstagiaires aan. Dit zijn uitsluitend stagiaires die ofwel als kind bij Topkids hebben gezeten of via medewerkers van Topkids een band hebben met de organisatie. Snuffelstages betreffen altijd kinderen van het middelbaar onderwijs. Deze leerlingen mogen slechts meekijken met de pm'ers en meespelen met de kinderen. Zij mogen geen verzorgende taken uitvoeren, tenzij zij hier expliciet toestemming voor hebben gekregen en dan alleen onder strikte begeleiding. Taken die snuffelstagiaires kunnen uitvoeren zijn onder andere: fruit snijden, brood smeren, licht huishoudelijk werk, boekjes lezen met kinderen, helpen in begeleiding van knutselactiviteiten of meespelen.

Bij vakantie of ziekte van de pm'ers mogen sommige stagiaires (afhankelijk van hun leerjaar zoals vastgesteld in de CAO) ter vervanging worden ingezet naast een vaste pm'er. Dit betreft alleen stagiaires die al langere tijd bij ons stage lopen en over voldoende competenties beschikken om de gevraagde taken uit te voeren. Daarnaast is het aantal stagiaires dat wordt ingezet niet groter dan een derde van het totaal minimaal aantal op het kinderdagverblijf in te zetten beroepskrachten.

Meer informatie over onze stagiaires, denk hierbij aan de begeleiding en verantwoordelijkheden, is terug te vinden in ons stagebeleid.

Verklaring omtrent gedrag

Voor alle medewerkers op de BSO geldt dat zij in het bezit zijn van een verklaring omtrent gedrag en staan ingeschreven in het personenregister kinderopvang.

Openingstijden

Gedurende de voorschoolse opvang is de BSO open vanaf 7:30 uur tot wanneer de school begint. De kinderen worden met de stint naar school gebracht.

Tijdens de reguliere schoolweken, als het gaat om de opvang in de middag, is de BSO open vanaf dat de scholen uit zijn en gedurende de vakanties vanaf 7:30 uur. Ook op studiemiddagen of studiedagen zijn wij open. Deze dagen wisselen per school en kunnen in overleg worden besproken.

We sluiten om 18:30 uur.

Ondersteuning

De pm'ers worden tijdens de uitvoering van hun beroep ondersteund door de directie van de BSO, de leidinggevende en de pedagoog binnen de organisatie. Zij komen regelmatig (onverwachts) langs op de groep en zijn 5 dagen per week bereikbaar voor vragen. Voor vragen rondom het pedagogisch beleid en de pedagogische benadering van kinderen kunnen zij hulp inroepen van de pedagoog. Er is op de locatie een vast aanspreekpunt aangewezen die minimaal 3 dagen in de week aanwezig is op de BSO en die meedraait op de groep. Daarnaast komt er een actieve oudercommissie die adviseert over de dagelijkse gang van zaken.

Personeelsbezetting

Het aantal kinderen per leidster is conform de CAO Kinderopvang. Hierbij wordt de leidster-kind ratio conform de Wet Kinderopvang gehanteerd. Dit betekent dat er nooit minder leidsters op de groep staan dan is toegestaan.

Afwijkingsregeling

Gedurende de schooldagen mag er maximaal een half uur minder beroepskrachten worden ingezet dan voorgeschreven is volgens de beroepskracht kindratio. Tijdens vakantie-, en studiedagen (bij 10 of meer aaneengesloten openingsuren) geldt dat voor ten hoogste 3 uur. Voor alle situaties binnen de 3-uursregeling geldt dat altijd minimaal de helft van het aantal pm'er aanwezig dient te zijn.

Tijdens de regulieren schoolweken wijken wij af van 17:30-18:00. Tijdens de vakantieweken wijken wij aan de randen van de dag af. Dit betekent in de ochtend van 8:15-9:00 en aan het einde van de dag tussen 17:15-18:00. Daarnaast wijken we maximaal 1,5 uur af in de middag. Iedere pm'er heeft recht op pauze tussen 13:00 en 14:30 uur bij een volledige werkdag indien de groepsgrootte dit toelaat. Rond dit tijdstip is het niet noodzakelijk dat alle medewerkers op de groep staan, aangezien er dan met de kinderen wordt geluncht en er geen gerichte activiteiten worden aangeboden. Met uitzondering van de bovengenoemde tijden, wordt er niet afgeweken van de BKR.

Wanneer het voltallige team aanwezig is wordt er om de beurt pauze gehouden in het pand. Wanneer er 1 iemand werkzaam is wordt er in overleg met de medewerker geen pauze gehouden. Op deze manier staat een pm'er nooit alleen op de groep met teveel kinderen. De geldt voor iedere dag in de week.

Kwaliteitseisen

BSO Topkids voldoet aan de kwaliteitseisen die zijn gesteld door de GGD, de gemeente en de brandweer. Deze eisen worden jaarlijks gecontroleerd en indien nodig aangepast.

Voertaal

De voertaal op de BSO is Nederlands.

2. Pedagogische uitgangspunten

2.1 Onze visie

Wanneer je een kind hebt en daarnaast wilt blijven werken kom je al snel voor de keuze te staan naar welke BSO je je kind wilt brengen. Vaak is dit een lastige beslissing, die weloverwogen genomen moet worden. De meeste ouders spelen met vragen als: “krijgt mijn kind wel voldoende aandacht en is er ook ruimte voor individuele behoeften? “ Topkids hoopt door middel van onze pedagogische visie (die gestoeld is op vier pijlers) ons pedagogisch handelen duidelijk te verantwoorden. We laten zien wat wij kunnen bieden en waar wij voor staan.

2.1.1 Vier pijlers

Topkids staat voor kwaliteit, aangezien we de ouders en het kind de beste zorg en begeleiding willen bieden. Om deze kwaliteit te waarborgen hebben wij een pedagogische visie ontwikkeld waarin vier belangrijke pijlers centraal staan. Op deze manier krijgen zowel ouders als kind de opvang die het verdient. De genoemde pijlers zijn: kleinschaligheid, samenwerking, professionaliteit en flexibiliteit. De pijlers werken ieder vanuit hun eigen kracht, maar zijn tevens op elkaar van invloed waardoor ze elkaar versterken. Wat wij verstaan onder deze pijlers wordt hieronder kort uiteengezet. Daarnaast zie je de begrippen ook voortdurend terug (direct of indirect) in ons beleid en gedurende ons pedagogisch handelen.

Kleinschaligheid

De BSO biedt plek aan een grote groep kinderen, maar ondanks het kind aantal is het ons streven om een huiselijke sfeer te creëren, waarin zowel alle kinderen als ouders zich thuis voelen én gezien. Ons doel is dan ook om als verlengstuk van de woonkamer te fungeren, waardoor we zoveel mogelijk kunnen aansluiten op de individuele behoeften van zowel de ouders als het kind. Tevens zie je de kleinschaligheid terug in het werken met één basisgroep en ons vaste en kleine team van betrokken pm'ers.

Samenwerking

Wij gaan met kinderen om op basis van respect, vertrouwen, begrip en liefde. Ons doel is om kinderen te verzorgen, begeleiden en stimuleren in een omgeving waarin zij zich veilig en vertrouwd voelen. Hierbij kijken we zoveel mogelijk naar het kind als individu met zijn * eigen talenten. Op deze manier kunnen kinderen zich volop ontwikkelen en de wereld om zich heen ontdekken.

---

* Waar 'hij' of 'zijn' staat in de tekst kan ook 'zij' of 'haar' worden gelezen.

Iedere ouder zal beamen dat het ouderschap op sommige momenten onzekerheid met zich meebrengt. Graag denkt Topkids met je mee. We delen immers een groot deel van de opvoeding. Door de kleinschaligheid is er veel ruimte voor persoonlijk contact met onze pm'ers. Dit maakt het mogelijk om een hechte vertrouwensband, met zowel de ouders als het kind, op te bouwen. Door regelmatig overleg met de oudercommissie kunnen ouders ons adviseren over de invulling en uitvoering van het beleid. Zo proberen we de samenwerking tussen ouders en de BSO zo intensief mogelijk te maken.

Professionaliteit

Wij besteden veel aandacht aan de selectie van onze pm'ers waardoor we professionele opvang bieden in een veilige en vertrouwde omgeving. We vinden het namelijk van uiterst belang dat je je kind met een gerust hart bij ons kunt achterlaten.

Ons gekwalificeerde en ervaren personeel zorgt ervoor dat het kind zich kan ontwikkelen in een liefde- en respectvolle omgeving waarin voortdurend wordt gezorgd voor geborgenheid en waarin de zelfredzaamheid wordt gestimuleerd. Ter bevordering van de professionaliteit worden onze pm'ers jaarlijks, door het volgen van verschillende trainingen en cursussen, bijgeschoold.

Naast de emotionele veiligheid voldoet de BSO ook aan de fysieke veiligheidseisen. Deze zijn opgesteld door de GGD en de brandweer en worden ieder jaar gecontroleerd.

Flexibiliteit

Topkids wil met de aangeboden flexibiliteit zoveel mogelijk inspelen op de persoonlijke behoeften van de ouders en hun kind. Je kunt je wensen ten allen tijde kenbaar maken aan onze pm'ers, maar ook tijdens onze ouderavonden of via de actieve oudercommissie. Wij staan open voor nieuwe ideeën of initiatieven en gaan daarover graag in gesprek.

Onze pm'ers bieden iedere dag, in een ongedwongen en ontspannen sfeer, een gevarieerd dagprogramma aan dat aansluit bij de individuele behoeften en de leeftijd van je kind. Dit programma, zowel ontwikkelingsgericht als uitdagend, is door Topkids ontwikkeld en wordt regelmatig door onze leidinggevenden, pedagoog en pm'ers geëvalueerd.

Onze flexibiliteit ziet je als ouder ook terug in de afname van dagen. We bieden de mogelijkheid om extra dagen af te nemen of om dagen te ruilen.

2.2 Onze opvoedingsdoelen

2.2.1 Respect hebben voor de autonomie van kinderen

Bij Topkids groeien kinderen op in een klimaat waarin volwassenen hen respecteren en vertrouwen. Voor ons betekent dit dat wij ons inspannen om ieder kind als individu te bekijken met zijn eigen kwaliteiten en uitdagingen. Wij kijken en luisteren goed naar het kind en waarderen ieder kind zoals hij is. Daarentegen proberen we kinderen wel uit te dagen door het aanbieden van ontwikkeling overstijgende activiteiten. We proberen hen hierin te stimuleren door zo duidelijk mogelijk uit te leggen hoe we handelen en waarom we dingen doen zoals we ze doen. Hierbij houden wij altijd rekening met het karakter en de leeftijd van het kind.

2.2.2 Luisteren naar de behoeften van kinderen

Wij gaan uit van de talenten van het kind en luisteren zoveel mogelijk naar hun behoeften. Kinderen zijn op een leeftijd dat ze hun wensen en behoeften bespreekbaar kunnen maken. Mede hierdoor betrekken we kinderen actief bij de samenstelling van het dagprogramma of ontwikkelingen rondom het beleid. Onze huisregels komen bijvoorbeeld samen met de kinderen tot stand.

Wanneer kinderen het lastig vinden om hun ideeën concreet te verwoorden, hebben de pm'ers ook zicht op de non- verbale signalen die kinderen laten zien op de groep.

2.2.3 Het bieden van een veilige omgeving

Wij vinden het erg belangrijk dat ouders hun kind met een gerust hart kunnen achterlaten op de BSO en dat het kind zich veilig voelt om te gaan en te staan waar het wil. Wanneer kinderen deze veiligheid ervaren kunnen ze hun eigen mogelijkheden en behoeften nog beter ontwikkelen. Wij creëren veiligheid op twee gebieden: fysieke en emotionele veiligheid.

Onder een fysiek veilige omgeving verstaan wij onder andere:

- veilig speelgoed
- zorgvuldig toezicht van pm'ers
- de jaarlijkse controle van de brandweer en de risico-inventarisatie die wordt uitgevoerd.

Met emotionele veiligheid bedoelen we dat we:

- kinderen de gelegenheid bieden om hun emoties te uiten
- werken met vaste en bevoegde pm'ers en invalkrachten
- duidelijke grenzen aangeven en deze ook verantwoorden
- kijken en luisteren naar de individuele behoeften van de kinderen en dit zoveel mogelijk proberen in te passen in de dynamiek van de groep
- gerichte aandacht geven aan de kinderen

In hoofdstuk 3 zal er dieper worden ingegaan op hoe we emotionele veiligheid bij kinderen stimuleren.

2.2.4 Zorgdragen voor structuur, rust en regelmaat

Structuur, rust en regelmaat spelen ook een belangrijke rol in het gevoel van veiligheid van de kinderen. Wij zoeken gedurende de dag zoveel mogelijk naar een balans tussen rust en beweging, aangezien we kinderen ook de ruimte willen bieden om hun verhaal te kunnen vertellen na een drukke schooldag indien hier behoefte aan is.

Wij werken met een vast dagritme (zie bijlage 1) waar de kinderen zich aan vast kunnen houden. Binnen dit vaste dagritme kijken we naar de individuele behoeften van de kinderen en proberen dit in de dag in te passen.

2.2.5 Het creëren van een goede sfeer

Wij streven binnen onze BSO naar een goede sfeer waarin kinderen, maar ook ouders, zich welkom en thuis voelen (de BSO als verlengstuk van de huiskamer). Deze sfeer wordt gecreëerd door een gezellige inrichting van de speelruimtes maar ook door openheid, respect, vertrouwen en een positieve benadering van de pm'ers naar de kinderen en ouders.

2.2.6 Het begeleiden en stimuleren van de verschillende ontwikkelingsgebieden

Tijdens onze activiteiten leren kinderen dat ze deel uit maken van de maatschappij waarin ze hun eigen unieke persoonlijkheid en mening mogen laten gelden. Kinderen willen ontdekken en uitproberen. In hun onbevangingheid komen ze vaak op nieuwe verrassende ideeën. Wij laten ons inspireren door deze nieuwe ideeën en passen, indien de situatie zich toelaat, onze activiteiten hierop aan. In de omgang met kinderen vragen we ons voortdurend af wat bij elk specifiek kind past en waar hij op dat moment aan toe is.

We volgen de individuele ontwikkeling van elk kind en proberen in ons activiteitenaanbod zoveel mogelijk aan te sluiten op zijn belevingswereld. Middels onze activiteiten richten wij ons op het stimuleren van de:

- cognitieve ontwikkeling; waarbij het verwerven, verwerken en toepassen van opgedane kennis een belangrijke rol speelt (bijvoorbeeld tijdens het voorlezen van een verhaal).
- sociaal-emotionele ontwikkeling; dat betrekking heeft op wat kinderen weten over hun sociale omgeving en zichzelf. Een kind leert omgaan met zijn eigen emoties gedurende de interactie met anderen. Hieruit groeit het vermogen om sociale contacten aan te gaan en vriendschappen te onderhouden (bijvoorbeeld samenwerken tijdens een sportopdracht).
- motorische ontwikkeling; dat inspeelt op het leren bewegen. De motorische ontwikkeling is in te delen in de fijne (bijvoorbeeld knippen en kleuren) en grove motoriek (bijvoorbeeld rennen en springen).
- taal ontwikkeling; waarbij zowel het taal en het spraakvermogen een belangrijke rol spelen (bijvoorbeeld door liedjes te zingen of situaties altijd duidelijk te benoemen).
- creatieve ontwikkeling; waarbij het vermogen groeit om nieuwe, ongebruikelijke of verschillende oplossingen te vinden in specifieke of onbekende situaties (bijvoorbeeld tijdens het maken van een puzzel, het opzetten van een dansvoorstelling of een knutselwerkje).

De hierboven genoemde ontwikkelingen zijn continu op elkaar van invloed. Stimuleren betekent voor ons:

- het goede gedrag van kinderen positief waarderen zodat kinderen merken dat de ander blij is met bijvoorbeeld zijn hulp of dat hij goed heeft geluisterd.
- het aantrekkelijk maken van bepaalde opdrachten. Wanneer we bijvoorbeeld willen dat kinderen aan tafel blijven zitten, moeten wij ervoor zorgen dat het aantrekkelijk is om te blijven zitten door een leuke activiteit aan te bieden of een gezellig gesprek te voeren.

2.2.7 Ruimte creëren voor persoonlijke competentie

Alle kinderen moeten uiteindelijk op eigen benen kunnen staan. Vandaar dat we op de BSO veel waarde hechten aan de ontwikkeling van het zelfvertrouwen en de zelfstandigheid. Om kinderen zich te laten ontwikkelen tot zelfstandige individuen geven we hen zoveel mogelijk de vrijheid om hun omgeving te ontdekken. Hiervoor richten we de ruimte stimulerend in, zodat kinderen makkelijk tot spel komen en dingen zelf kunnen pakken.

Wij laten de kinderen zoveel mogelijk zelf doen en stimuleren hun grenzen te verleggen. We respecteren de eigenheid van het kind en bieden activiteiten aan die zoveel mogelijk aansluiten bij de behoeften en interesses van de kinderen.

Naast de aangeboden (individuele) vrijheid, worden kinderen ook betrokken bij de groepsactiviteiten. Ze leren meebeslissen over zaken die hen aangaan en worden medeverantwoordelijk voor de taken die moeten gebeuren. Hierbij kan worden gedacht aan

het opruimen van de speelruimte en het dekken van de tafel.

2.2.8 Op ontdekking

Zoals de naam het al aangeeft, vinden we het belangrijk om ontdekking te gaan buiten de BSO, aangezien de kinderen na een dag school wel een frisse neus kunnen gebruiken. De activiteiten kunnen zowel binnen als buiten plaatsvinden, maar als het kan zoveel mogelijk buiten de BSO. Hieronder verstaan wij:

- Samen met de kinderen op onderzoek gaan en dingen uitproberen. Dit kan door middel van een uitdagende insectenspeurtocht in het bos, natuurkundige proefjes uit te voeren uit te voeren in de natuur, helpen op de boerderij of lekker sporten.

- De nieuwsgierigheid prikkelen. Op de BSO komen de kinderen in aanraking met nieuwe activiteiten en krijgen ze de kans om te kijken waar hun voorkeuren naar uitgaan.

- Kansrijke ervaringen creëren waarbij plezier en uitdaging voorop staat. We sluiten aan op de voorkeuren van de kinderen, zodat ze kunnen genieten van hun succeservaringen. Daarnaast motiveren en stimuleren we kinderen ook om nieuwe dingen uit te proberen.

- Een verscheidenheid in het activiteiten aanbod, waardoor kinderen kennis maken met verschillende thema's inclusief bijbehorende vaardigheden. Door deze verscheidenheid kunnen we grotendeels aansluiten op de wensen van de kinderen. Daarnaast zijn alle activiteiten wel gekoppeld aan het maandelijks thema, zodat er een 'rode draad' in terug te vinden en we kinderen ook echt iets mee kunnen geven.

Deze ontdekkingstocht gaan we samen met kinderen aan in een veilige en verantwoorde omgeving. Niets moet, maar heel veel mag!

2.2.9 Het aanbod van thema gerichte activiteiten

Bovenstaande 'ontdekkingstocht' geven we vorm door iedere maand een nieuw thema centraal te stellen, waaraan verschillende activiteiten gekoppeld worden. Deze activiteiten kunnen betrekking hebben op sport, natuur, creativiteit, ontdekken, musical, muziek of techniek. Uiteraard zijn er nog meerdere opties mogelijk en vinden we het belangrijk om de wensen van de kinderen hierin mee te nemen.

Hiermee zullen we rekening houden dat:

- het aanbod leeftijdsgericht is. Voor de jongsten bieden we de activiteiten spelenderwijs aan (vergelijkbaar of net boven het basisschool niveau) en bij de ouderen richten we ons wat meer op het aanleren van specifieke vaardigheden.
- De activiteiten zorgvuldig worden opgebouwd. We beginnen vanuit een (veilige) basis om van daaruit te kunnen groeien. Activiteiten worden stapsgewijs aangeboden, waarbij het mogelijk is om de lat soms net iets hoger te leggen of inhoudelijke op

dingen in te gaan. Ongeacht het aangeboden thema.

2.2.10 Keuzevrijheid en participatie

Het activiteitenaanbod heeft een vrijblijvend karakter. De kinderen kiezen zelf of ze mee doen. We proberen natuurlijk wel om de kinderen zoveel mogelijk te stimuleren om deel te nemen. Daarnaast gaan we zoveel mogelijk met de kinderen in gesprek om het activiteitenaanbod zoveel mogelijk aan te sluiten op hun wensen en interesses.

Ouders worden iedere maand geïnformeerd over het thema dat wordt aangeboden inclusief bijbehorende activiteiten. Op deze manier kunnen ouders ook het programma thuis bespreekbaar maken en kunnen kinderen alvast nadenken over hun voorkeuren.

2.2.11 Toegankelijk voor ieder kind

Ook kinderen die niet structureel gebruik maken van de opvang, kunnen bij ons een workshop volgen indien het kind aantal dit toelaat. Topkids is ervoor om ieder kind in Soest een leuke middag te bezorgen.

3. Pedagogisch handelen in de praktijk

Om onze pedagogische uitgangspunten (visie en doelen) te verantwoorden en te vertalen naar de praktijk, beschrijven we hieronder concreet ons pedagogisch handelen gedurende de interactie met kinderen op de groep. Zowel voor de theoretische als praktische ondersteuning, maken we gebruik van het 'Veldinstrument observatie Pedagogische Praktijk 0-4 jaar' dat is ontwikkeld door het Nederlands Jeugd Instituut (december, 2014).

3.1 Lichamelijke behoeften en de verzorging van de kinderen

3.1.1 Eten

De kinderen eten met zijn allen aan tafel. Het is een moment van rust en sociale contacten. Wij creëren tijdens dit moment een gezellige sfeer.

Er is een vaste dagindeling wat betreft de tafelmomenten (zie bijlage 1). De tijden die voor de maaltijden staan, zijn flexibel om zoveel mogelijk in te spelen op de behoeften van de kinderen. Als kinderen bijvoorbeeld nog lekker aan het spelen zijn, gaan we iets later aan tafel.

Voor het eten wensen we elkaar 'smakelijk eten' toe. Zie voor meer informatie over ons voedingsbeleid verderop in dit beleid.

3.1.2 Lichaamsbesef en seksuele ontwikkeling¹

Thema's rondom lichaamsbesef en seksuele ontwikkeling komen regelmatig voor op de BSO. Kinderen zijn van nature met deze onderwerpen bezig en worden er ook op school of op sportclubs regelmatig mee geconfronteerd. Naarmate kinderen ouder worden, zal het zelfbewustzijn evenals schaamte kunnen groeien. Pedagogisch medewerkers zullen hiermee rekening houden en dit respecteren.

Kinderen van 4 t/m 6 jaar zijn nieuwsgierig naar hun eigen lijf en dat van anderen. Het besef van verschillen tussen jongens en meisjes groeit. Onderzoeken van eigen en andermans lichaam horen bij deze leeftijd.

Tussen 6 t/m 10 jaar gebeurt er lichamelijk niet veel bij kinderen. Kinderen in deze leeftijd zijn meestal niet erg geïnteresseerd in seksualiteit. Ze verkennen voornamelijk de grenzen van het praten over seksualiteit. Dit kan zich uiten door seksueel getinte moppen of opmerkingen.

Kinderen van 10 t/m 13 jaar krijgen steeds meer belangstelling voor volwassen vormen van seksualiteit. Meisjes en jongens trekken vooral op met kinderen van hun eigen sekse.

---

¹ Bron: Pedagogisch kader kindercentra 4-13 jaar (Schreuder, Boogaard, Fukkink en Hoex, 2011).

Pm'ers gaan met deze ontwikkelingen om door per kind in te gaan op de informatie die zij al hebben. Ze staan daarnaast open voor vragen of opmerkingen indien daar behoefte aan is. De verantwoordelijkheid voor seksuele voorlichting licht bij de ouders. De pm'ers zullen in dit geval de kinderen adviseren om hier met de ouders over te praten. Naast het geven van feitelijke kennis over lichamelijke ontwikkeling wanneer daarnaar gevraagd wordt, stimuleren wij de kinderen hun gevoelens te verwoorden en hun eigen en andermans grenzen te bewaken en accepteren.

3.1.3 Lichamelijke beperking

In overleg streven we ernaar om kinderen met een lichamelijke beperking zoveel mogelijk volwaardig deel te laten nemen aan het sportprogramma.

3.1.4 Omgeving

Wij streven ernaar om op onze BSO een zo knus, vertrouwde en veilig mogelijke omgeving te creëren waar, zowel kinderen als ouders zich thuis voelen. De ruimtes zijn multifunctioneel, zodat er een verscheidenheid aan uitdagende activiteiten aangeboden kan worden. Op deze manier kan het kind zijn omgeving ontdekken en zich ontwikkelen op verschillende vlakken. Dit doen wij door gevarieerd spelmateriaal aan te bieden en ervoor te zorgen dat er voldoende speelgoed binnen handbereik ligt.

Daarnaast vinden we het belangrijk dat de ruimtes stimuleren tot gezamenlijk spel, maar ook tot individuele creativiteit. Een kind moet mee kunnen doen in een groep, maar zich ook kunnen terugtrekken. De ruimtes zijn zo ingedeeld dat er verschillende 'hoekjes' aanwezig zijn voor kinderen om zich bijvoorbeeld terug te trekken voor een puzzel of om een boekje te lezen. Voordat we aan tafel gaan of aan een nieuwe activiteit beginnen ruimen de kinderen op waar ze mee bezig waren. Zo blijven de ruimtes altijd netjes.

De werkjes van de kinderen worden zichtbaar in de ruimte opgehangen waardoor de kinderen een actieve bijdrage leveren aan het uiterlijk van de ruimte. De werkjes sluiten meestal aan op het huidige thema, een seizoen of de feestdagen (zoals Sinterklaas en Kerstmis).

De persoonlijke eigendommen van ieder kind worden opgeborgen in een aan het kind toegewezen luizenzak. Waardevolle eigendommen dienen te worden afgegeven aan de pm'ers.

3.1.5 Hygiëne

De BSO hanteert een aantal regels om de hygiëne op de groep te waarborgen. Hierbij wordt er voornamelijk gelet op een schone leefomgeving en persoonlijke hygiëne. Hieronder worden een aantal belangrijke punten benoemd. De uitgebreide regels voor gezindheid/veiligheid en de hygiëncode liggen ter inzage op de BSO.

- We leren de kinderen om na het toiletbezoek, het buiten spelen en voor het eten de handen te wassen.
- Er wordt zorgvuldig omgegaan met de hygiënische bereiding van voedsel.
- Het materiaal en de ruimte worden grondig schoon gehouden. De pm'ers werken via een rooster waarin dagelijkse en wekelijkse schoonmaaktaken zijn opgenomen.

3.2 Basisdoelen Marianne Riksen-Walraven (2000)

Topkids streeft de pedagogische basisdoelen na die Marianne Riksen-Walraven voor de kinderopvang heeft geformuleerd. Hoe wij deze doelen in de praktijk laten terugkomen, staat hieronder beschreven.

Concretisering pedagogische doelen verantwoorde kinderopvang

3.2.1 Het bieden van emotionele veiligheid

Het bieden van (sociaal) emotionele veiligheid is van groot belang. Emotionele veiligheid draagt bij aan een positief welbevinden en is de basis van waaruit een kind zich verder kan ontwikkelen.

Continuïteit

Kinderen hebben behoefte aan duidelijkheid en structuur. Daarnaast vinden we het van belang dat kinderen zich bij ons thuis voelen. Hierdoor kunnen ze beter op situaties anticiperen. Wij proberen gedurende de dag hierop in te spelen door zoveel mogelijk veiligheid, duidelijkheid en continuïteit te bieden. Bijvoorbeeld door een herkenbare dagindeling te hanteren met dagelijkse routines en activiteiten (zie voor een overzicht bijlage 1). Binnen deze dagindeling zorgen we voor een afwisseling tussen actieve en rustmomenten. In onze huiselijke setting zijn er verschillende hoeken gecreëerd. Bijvoorbeeld een hoek waar kinderen zich kunnen terugtrekken, zich kunnen uitleven of juist het samenspel wordt gestimuleerd.

Spelmateriaal

Op een BSO heb je, door de grote verschillen in leeftijd, zeer gevarieerde interesses. Voor elke leeftijdscategorie proberen we zoveel mogelijk gevarieerd en uitdagend speelgoed aan te bieden, aangezien we aan willen sluiten op het individuele ontwikkelingsniveau van ieder

kind. Hoe ouder kinderen worden, hoe meer ze hun grenzen willen verleggen, behoefte hebben aan variëteit in spelregels of eigen inbreng.

Hierin maken we onderscheid tussen:

- fantasiemateriaal (o.a. verkleedkleden en toneel)
- sociaal spelmateriaal (o.a. tafelfootbal, muziek en uitdagende spelletjes)
- motorisch materiaal (o.a. verschillende ballen, hoepels, zachte speelkussen en muziek om te dansen)
- cognitief materiaal (o.a. boekjes, puzzels en spelletjes)
- creatief materiaal (o.a. verf, kleurpotloden en papier)

Hechting aan pm'ers

Wij werken op de BSO met vaste pm'ers, invalkrachten en stagiaires. Daarnaast wordt er ook gewerkt met een mentor op de groep die de ontwikkeling van individuele kinderen goed in de gaten kan houden. Kinderen kunnen zich daardoor snel aan onze medewerkers hechten. Tevens bevinden de kinderen zich in vaste basisgroepen, waardoor ze op hun opvangdag (een aantal) vaste en vertrouwde andere kinderen kennen. Er is veel ruimte voor persoonlijke aandacht van de pm'er voor het kind waardoor ze elkaar al snel leren kennen en er een vertrouwensband kan worden opgebouwd. De pm'ers tonen een warme belangstelling naar de kinderen, kennen alle kinderen bij naam en weten persoonlijke bijzonderheden (bijvoorbeeld allergieën, hobby's of karakter). In het contact met kinderen wordt deze kennis gebruikt.

Ingaan op emoties van het kind

Wij gaan in op de emoties van het kind en nemen deze serieus (sensitieve responsiviteit). Kinderen mogen bij ons een verscheidenheid aan emoties laten zien. Wij luisteren naar het kind en kijken naar zijn behoeften. De pm'ers laten blijken dat ze de kinderen accepteren zoals ze zijn; ze geven complimentjes, maken grapjes of tonen blijdschap. Daarnaast reageren ze op een warme en ondersteunende manier op de kinderen. Bijvoorbeeld door kinderen te enthousiasmeren en/of motiveren. Als een kind niet lekker in zijn vel zit of ergens behoefte aan heeft maken we dit bespreekbaar en proberen er dan achter te komen hoe dat komt. Dit doen we bijvoorbeeld door een gevoelsreflectie te geven. We stellen dan vragen als: "ik zie dat je verdrietig bent, kun je uitleggen hoe dit komt?"

Dit betekent niet dat alles wordt toegestaan. Dat hangt af van de situatie. Wij geven ook duidelijk onze grenzen aan. Grensoverschrijdend gedrag (bv. fysiek geweld) wordt niet getolereerd.

De pm'ers houden rekening met de onzekerheid, onhandigheid of overgevoeligheid die zie voor kan doen bij de overgang van 'middenbouw-schoolkind' naar pre-puber en sluiten hier op een respectievolle manier op aan met hun reacties.

Communicatie en interactie

Wij zijn in ons pedagogisch handelen zo duidelijk (open en eerlijk) mogelijk naar de kinderen toe. De pm'ers verantwoorden in veel situaties hun gedrag. Ze hebben een professionele werkhouding in situaties die vragen om c.q horen bij fysiek contact (troosten, op de schoot nemen, aanhalen of een arm om de schouder). Bij iedere vorm van fysiek contact laat de pm'er zich leiden door de reactie van het kind.

Wij geven het kind altijd uitleg (vanuit een ik-boodschap) en informatie zodat hij begrijpt waarom de dingen gaan zoals ze gaan. Wij proberen zoveel mogelijk te kijken naar het kind en in te spelen op zijn behoeften en interesses. Om kinderen te leren hoe ze zich horen te gedragen geven we zoveel mogelijk het goede voorbeeld. Wanneer we iets van een kind verwachten, vragen wij dit bijvoorbeeld netjes.

3.2.2 Ontwikkeling van persoonlijke competentie

Met persoonlijke competentie bedoelen we persoonlijke kenmerken die een kind in staat stelt om allerlei typen problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderende omstandigheden.

Positief zelfbeeld

Het is belangrijk dat een kind op jonge leeftijd al een positief zelfbeeld ontwikkeld. Dit zorgt voor het zelfvertrouwen dat een kind nodig heeft om nieuwe dingen te leren en te ontdekken. Wij stimuleren het positieve zelfbeeld door aandacht aan het kind te geven, te luisteren naar wat hij te vertellen heeft en dit serieus te nemen. Wij laten de kinderen zoveel mogelijk ervaren wat het kan en stimuleren hem zijn grenzen daarin te verleggen. Daarbij geven wij complimenten en benoemen we waar het kind goed in is. Ook geven wij de kinderen de mogelijkheid om keuzes te maken en mee te beslissen in wat we op een dag gaan doen. Tevens worden kinderen betrokken voor invulling van het vakantieprogramma.

Wij laten aan het kind merken dat we blij zijn dat hij er is en dat hij de moeite waard is. Knutselwerkjes worden zichtbaar opgehangen in de ruimte, zodat kinderen hier trots op kunnen zijn.

Stimulering verschillende ontwikkelingsgebieden

We volgen de individuele ontwikkeling van elk kind en proberen in ons activiteitsaanbod zoveel mogelijk aan te sluiten op zijn belevingswereld. Spel is een belangrijk middel om de persoonlijke competentie te stimuleren. Middels onze activiteiten richten wij ons op het

stimuleren van de:

- cognitieve ontwikkeling; waarbij het verwerven, verwerken en toepassen van opgedane kennis een belangrijke rol speelt (bijvoorbeeld tijdens het voorlezen van een verhaal).
- sociaal-emotionele ontwikkeling; wat betrekking heeft op wat kinderen weten over hun sociale omgeving en zichzelf. Een kind leert omgaan met zijn eigen emoties gedurende de interactie met anderen. Hieruit groeit het vermogen om sociale contacten aan te gaan en vriendschappen te onderhouden (bijvoorbeeld wanneer we aan tafel liedjes zingen).
- motorische ontwikkeling; wat inspeelt op het leren bewegen. De motorische ontwikkeling is in te delen in de fijne (bijvoorbeeld knippen en kleuren) en grove motoriek (bijvoorbeeld dansen en springen).
- taal ontwikkeling; waarbij zowel het taal en het spraakvermogen een belangrijke rol spelen (bijvoorbeeld door liedjes te zingen of voorwerpen altijd duidelijk te benoemen).
- creatieve ontwikkeling; waarbij het vermogen groeit om nieuwe, ongebruikelijke of verschillende oplossingen te vinden in specifieke of onbekende situaties (bijvoorbeeld tijdens het maken van een puzzel of een knutselwerkje).

Flexibiliteit

In ons dagprogramma, dat bestaat uit vrij spel en gestructureerde sportactiviteiten, stimuleren we diverse ontwikkelingsgebieden. De BSO beschikt over verschillend materiaal dat zich in de ruimte bevindt. Activiteiten kunnen bijvoorbeeld betrekking hebben op fantasiespel, knutselen, tellen, meten en ontdekken. Ieder kind krijgt hierdoor verschillende leer-, ervaringskansen.

De pm'ers sluiten aan bij de voorkeuren en competentie mogelijkheden van een kind, maar proberen ze hierin ook uit te dagen wat vraagt om enige flexibiliteit. Een kind dat altijd voor een spelletje kiest dat onder zijn niveau ligt, wordt uitgedaagd om onder begeleiding een spelletje te kiezen met iets meer uitdaging. Ook binnen de sportactiviteiten kijken we naar het niveau van de kinderen en proberen de kinderen steeds meer uit te dagen door middel van spelverrijking.

Zelfstandigheid

Wij hebben respect voor de autonomie van kinderen en stimuleren de zelfredzaamheid door hen zoveel mogelijk zelf te laten doen en niet meteen te helpen als het even niet lukt. Vaak vragen we of kinderen zelf tot een oplossing kunnen komen. Indien het laatste nog lastig is, moedigen we de kinderen aan, geven passende uitleg, aanwijzingen of correcties. We bieden kinderen de ruimte om dingen uit te proberen. Dit zie je bv. terug tijdens het aan en

uitkleedproces in de kleedkamer. Daarnaast vragen de pm'ers regelmatig aan de kinderen of ze willen helpen. Hierbij kan worden gedacht aan het smeren van crackers, opruimen van de spullen of meenemen van sportattributen naar het veld. Fouten maken mag, we leggen daar geen nadruk op. We geven positieve feedback en waardering als kinderen zich actief betrokken en verantwoordelijk tonen.

Daarnaast dragen de kinderen zoveel mogelijk zorg voor hun eigen spullen (op het niveau waaraan het kind aan toe is).

De meeste spullen om mee te spelen, liggen binnen handbereik voor de kinderen en zijn zichtbaar. Voor sommige dingen moet toestemming gevraagd worden, maar veel materiaal mag zelf gepakt worden. Kinderen kennen de afspraken hierover.

Bij het nemen van meer verantwoordelijkheid wordt ook gekeken naar de leeftijdsfase van een kind. Oudere kinderen worden in sommige situaties bijvoorbeeld ingezet als vraagbaak, hulp of voorbeeld voor jonge kinderen.

3.2.3 Ontwikkeling van sociale competenties

Het begrip sociale competentie heeft betrekking op de sociale vaardigheden en kennis van een kind met zijn omgeving.

Aanwezigheid leeftijdsgenoten

Kinderen brengen veel tijd door op de BSO. Daarom stimuleren wij de kinderen om vriendschappen te sluiten met de andere kinderen door bijvoorbeeld groepsactiviteiten aan te bieden waarbij ze leren samenwerken. Activiteiten die aanzet geven tot overleg, afstemmen, elkaar helpen en emoties te delen.

Ook tijdens de vrij speelmomenten proberen de pm'ers gesprekjes aan te moedigen tussen henzelf en de kinderen, en tussen de kinderen onderling.

In principe kiezen de kinderen zelf met wie ze willen spelen, maar wanneer een kind vaak alleen speelt proberen we hem wel bij het spel van anderen te betrekken.

Sociale activiteiten

Gedurende de (middag)dag wisselen we groepsactiviteiten af met momenten die kinderen individueel kunnen invullen. Vaak zijn deze activiteiten gerelateerd aan een bepaald thema en kunnen zowel binnen als buiten plaatsvinden.

Tijdens de activiteiten stimuleren de pm'ers de interacties (zowel positief als negatief) tussen de kinderen. Ze helpen de kinderen actief om sociale vaardigheden met de leeftijds- en/of groepsgeenootjes te ontwikkelen. Er wordt bijvoorbeeld tijdens de sportactiviteiten een aanzet geleverd tot overleg, dingen op elkaar afstemmen, elkaar helpen, emoties delen en

het kunnen leren van elkaar. Wanneer we s 'middags aan tafel fruit eten, wachten we bijvoorbeeld altijd op elkaar.

De pm'ers spreken de kinderen aan op hun medeverantwoordelijkheid voor een gezellige, positieve en ontspannen sfeer.

Omgaan met conflicten

Kinderen die samen spelen en sporten raken regelmatig met elkaar in conflict. Ze moeten vaak nog leren om speelgoed te delen en samen te spelen. Ook is hun empathisch vermogen nog niet zodanig ontwikkeld dat ze veel rekening willen houden met andere kinderen. Bij het ene kind is dat vermogen eerder ontwikkeld en sterker dan bij het ander. De conflicten die ontstaan laten we ze zoveel mogelijk zelf oplossen. Op deze manier leren kinderen duidelijk aan te geven wat ze zelf willen. Bij een conflict blijft de pm'er erbij en houdt toezicht over de situatie. Wanneer kinderen een conflict zelf niet kunnen oplossen grijpt de pm'er in door met de kinderen te gaan praten en samen tot een oplossing te komen. Hierbij vindt altijd het principe 'hoor en wederhoor' plaats. Kinderen worden aangesproken op hun medeverantwoordelijkheid voor een positieve sfeer en omgang met elkaar.

Pesten

Pestgedrag wordt op de BSO niet getolereerd en aangepakt. Hiervoor hebben we een pestprotocol opgesteld, dat is opgesteld in samenspraak met de kinderen. Dit protocol is ter inzage op de BSO.

Huiswerk

Er bestaat de mogelijkheid voor kinderen om op de BSO hun huiswerk te maken en ondersteuning te vragen aan de pm'ers. Op de locatie is een computer met internet aanwezig indien dit nodig mocht zijn. Vaak worden deze momenten voor of na het sporten aangeboden. Hierbij moet wel benadrukt worden dat, gezien het tijdsaspect, het hierbij voornamelijk gaat om ondersteuning en niet om structurele begeleiding.

3.2.4 Het eigen maken van normen en waarden

Kinderen komen bij ons in aanraking met verschillende vormen van cultuur en diversiteit die onze samenleving kenmerkt. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een verschil in sociaaleconomische achtergrond, verschil in opvoedideeën en gezinssamenstelling. Vandaar dat we er veel waarde aan hechten om een morele ontwikkeling bij kinderen te stimuleren en het belang hiervan bij kinderen te benadrukken.

Normen en waarden

Wij proberen de kinderen te laten inzien wat moreel gedrag is en hoe je dit kunt overbrengen. Dit betekent voor ons: respect voor jezelf, voor anderen en je omgeving. Wij bevorderen dit gedrag door zelf het goede voorbeeld te geven (gelet op bv. houding, taalgebruik en gedrag) en dit onderwerp op sommige momenten ter discussie te stellen. Er

wordt uitgelegd waarom bepaalde regels en omgangsnormen belangrijk zijn. We bespreken onderwerpen als 'samen spelen samen delen', naar elkaar luisteren en op elkaar wachten. Bij een gebeurtenis helpen we het kind te verwoorden hoe het zich daarbij voelde en we leren kinderen naar elkaar te luisteren. Vragen worden door ons altijd beantwoord. We zijn duidelijk in wat wel en niet mag en leggen uit waarom.

De pm'ers geven ook het goede voorbeeld met betrekking tot een gezonde leefstijl. Hierbij kan worden gedacht aan gezond eten en drinken, actief bewegen en niet snoepen in het bijzijn van kinderen. Tevens zijn ze zich bewust van het belang van de kwaliteit van licht, lucht en geluid. Schreeuwen op de groep is bijvoorbeeld absoluut niet gewenst.

Regels

Regels geven houvast. Voor kinderen is het nog erg moeilijk om zich aan de regels te houden, maar kinderen op deze leeftijd hebben al wel meer inzicht in de relatie oorzaak-gevolg. Hierin proberen we hen zo goed mogelijk en op een positieve manier te begeleiden. We zijn duidelijk in wat wel en niet mag en de eventuele consequenties hiervan. Hierbij kan er bv. worden gedacht aan dat kinderen hun handen moeten wassen na het plassen en op elkaar moeten wachten tijdens het eten. Daarnaast bespreken we met de kinderen ook het hoe en waarom achter de geldige regels en wat hun mening daarover is. De huisregels die gelden op de BSO en in samenspraak met de kinderen zijn opgesteld hangen op ooghoogte voor de kinderen die al kunnen lezen. Wanneer een kind het moeilijk vindt om zich aan deze regels te houden wordt hem nog een keer duidelijk verteld wat de regels zijn. Op die manier leren ze hoe ze zich horen te gedragen op de BSO.

De kinderen die in de basisgroep 'Maartensdijk 2' worden opgevangen hebben wat meer vrijheid, gezien hun leeftijdsfase. Ze mogen bijvoorbeeld, met schriftelijke toestemming van de ouders, zelfstandig naar buiten lopen.

Omgaan met ongewenst gedrag

Ons uitgangspunt is om de kinderen positief te benaderen. Wanneer een kind ongewenst gedrag vertoont wordt hij daar duidelijk op aangesproken. Er wordt verteld wat niet mag en waarom niet. Vervolgens wordt hem een alternatief aangeboden van wat hij wél mag doen. Wanneer het kind herhaaldelijk hetzelfde ongewenste gedrag vertoont kan de pm'er ervoor kiezen hem even uit de situatie te halen. Op een veilige, neutrale en zichtbare plek in de ruimte is er een 'nadenkplek' aanwezig in de vorm van een bank of stoel. Bij ongewenst gedrag wordt het kind gevraagd hierop te gaan zitten. Vervolgens wordt er altijd op een duidelijke en rustige toon verteld waarom hij even apart wordt gezet. Dit gebeurt te allen tijde op ooghoogte van het kind. Wanneer we een kind even apart zetten om na te denken, veroordelen hierbij niet het kind zelf, maar wel zijn gedrag op dat moment. De tijd om na te denken is afhankelijk van de leeftijd. We hanteren als richtlijn de leeftijd in minuten en houden het kind altijd goed in de gaten. Ter afsluiting komt dezelfde pm'er die het kind op de

nadenkplek heeft gezet nog terug om het 'nadenken' goed af te sluiten. We proberen dit niet te zwaar te maken. Het doel van nadenken is dat het kind even opnieuw op kan starten.

Culturele vorming

Doordat kinderen naar de BSO gaan, komen ze in aanraking met andere aspecten van de cultuur en de diversiteit die onze samenleving kenmerkt. Er zijn kinderen aanwezig met een verschil in sociaaleconomische achtergrond, verschil in opvoeding, gezinssamenstelling, religie en/of nationaliteit. De pedagogisch medewerkers laten respect zien voor ieder kind. Kinderen mogen bij ons zijn wie ze zijn. Kinderen krijgen uitleg en begeleiding om met elkaars verschillen om te gaan.

3.3 Mentorschap en structureel volgen ontwikkeling

Bij Topkids hebben alle kinderen een mentor, met als doel om de ontwikkeling en het welbevinden van de mentorkinderen goed in de gaten te houden en in kaart te brengen. Iedere vaste pedagogisch medewerker die werkzaam is op de groep treedt voor een deel van de kinderen op als mentor. Daarnaast fungeert de mentor als eerste aanspreekpunt voor zowel de ouders als de kinderen en dient dit ter versteviging van de relatie met hen. Tijdens de intake wordt, zowel aan de ouders als het kind, altijd aangegeven wie de mentor is. Dit is ook terug te vinden in het ouderportaal. Daarnaast besteden we er op sommige momenten aandacht aan tijdens de tafelmomenten met de kinderen. Wanneer een pedagogisch medewerker niet aanwezig kan zijn, dan worden mentorkinderen altijd overgedragen aan een collega. Uiteraard worden alle kinderen door de pedagogisch medewerkers op dezelfde manier begeleid qua verzorging en aandacht.

Om de begeleiding en verzorging zoveel mogelijk aan te sluiten op de behoeften en mogelijkheden van uw kind, is het belangrijk dat de mentor de ontwikkeling en het welbevinden van uw kind zorgvuldig in kaart brengt en monitort. Het observeren en bespreken (bv. tijdens de overdrachtsmomenten) van de ontwikkeling gebeurt dagelijks op de groep, maar daarnaast vindt er ook eenmaal per jaar een 10-minutengesprek plaats aan de hand van een gestructureerde observatie waar ouders zich optioneel voor kunnen opgeven. Deze gesprekken staan vaak gepland in mei. Wanneer er in de dagelijkse praktijk zorgen zijn omtrent een kindje of wanneer deze naar voren komen a.d.h.v. een gestructureerde observatie, vindt er altijd een zorggesprek plaats met ouders. Deze gesprekken kunnen ten alle tijden plaatsvinden. Indien gewenst kan onze pedagoog hierbij aanwezig zijn om te kijken wat (extra) ondersteuning gewenst is. Zie voor meer informatie het hoofdstuk Zorgbeleid. Uiteraard is het voor de ouders ook mogelijk om op eigen initiatief een (zorg)gesprek aan te vragen.

Voor kinderen die naar de BSO gaan is het belangrijk dat er een goed contact is tussen BSO en basisschool. Het is in het belang van het kind dat zowel de pedagogisch medewerkers van de BSO als de medewerkers van school hun aanpak op elkaar afstemmen en samenwerken. Wij proberen een goed contact tot stand te brengen door op diverse manieren aandacht te besteden aan de kennismaking, hetzij door simpelweg nieuwe medewerkers voor te stellen of hetzij door leerkrachten uit te nodigen voor een bezoek. We zullen de leerkrachten vertellen over onze werkwijze en de diverse ruimten laten zien. Belangrijk is het om met school verschillende afspraken te maken, zodat we weten wat we van elkaar kunnen verwachten. De pedagogisch medewerker van de BSO zal altijd zorgvuldig met privacy van de kinderen en de ouders omgaan in de contacten met school. Er zullen geen bijzondere zaken of problemen met de leerkrachten besproken worden over een kind zonder dat de ouders hier toestemming voor hebben gegeven. Daar waar het wat minder goed gaat met het kind op de BSO, is overeenstemming over de begeleiding in het contact met ouders en de school wel extra belangrijk.

3.4 Gebruik interactieve media

Het gebruik van bijvoorbeeld mobiele telefoons en mp3 spelers is niet toegestaan op de BSO. Kinderen zijn ervan op de hoogte dat ze deze in hun tas moeten laten zitten of aan de pm'ers moeten afgeven in een daarvoor bestemde bak. Het gebruik van de computer gaat altijd in overleg met de pm'ers en is gericht op educatieve doeleinden. Gezamenlijk wordt dan het doel bepaald van het computergebruik. De pm'ers houden goed in de gaten of er van dit doel niet wordt afgeweken.

4. Ouderbeleid

Gedurende de tijd dat het kind op het kinderdagverblijf is spelen wij voor een groot gedeelte een rol in de opvoeding. Daarom hechten wij een grote waarde aan goed contact met ouders. Topkids hanteert onderstaand beleid om zoveel mogelijk in de relatie tussen de pm'ers en ouders te investeren.

4.1 Kennis maken

Wanneer een kind een plek op Topkids heeft gekregen word je door een pm'er uitgenodigd voor een rondleiding. Deze rondleiding is meteen de eerste kennismaking. Indien je de keuze maakt om je kind naar Topkids te brengen volgt er een intakegesprek. Tijdens dit gesprek, dat vaak plaatsvindt op de eerste wenmiddag, krijgen je alle informatie over de dagelijkse gang van zaken.

Wennen

Bij Topkids is het mogelijk om, indien gewenst, vooraf te wennen. De wenperiode bestaat uit 1 middag en vindt meestal plaats in de week voorafgaand aan de definitieve plaatsing. Ook voor kinderen die overgaan naar een andere stamgroep kunnen wenaafspraken worden gemaakt. Bijvoorbeeld wanneer kinderen de leeftijd hebben om naar een andere groep door te stromen of eerder toe zijn aan een andere groep en alvast gaan spelen op de nieuwe groep. Meestal gaat het hier om een dagdeel, maar indien gewenst kunnen er andere afspraken worden gemaakt in overleg met de ouders. We kijken hierbij ook naar de behoeften van het kind. Het wenmoment wordt zorgvuldig besproken met de ouders, zodat ouders hun kind (afhankelijk van de leeftijd) hierop kunnen voorbereiden. Gedurende het wennen, wordt er ook aandacht besteed aan het feit dat het kindje is overgegaan naar een andere groep. Dit wordt bijvoorbeeld met elkaar besproken tijdens het eerstvolgende tafelmoment. Gezien het kleinschalige karakter van ons kinderdagverblijf is het kindje vaak al bekend met de andere kinderen, leidsters en de ruimte wat het wenproces meestal versneld.

4.2 Overdracht

Bereikbaarheid pm'ers

Op de dagen dat we voorschoolse opvang aanbieden zijn we bereikbaar vanaf 7:30 tot wanneer de scholen starten.

Het contact met de pm'ers op reguliere middagen vindt voornamelijk plaats tijdens het ophaalmoment. Daarnaast zijn de pm'ers altijd te bereiken via de mobiele telefoon en de mail. Vanaf 13:30 uur is er op de locatie altijd iemand telefonisch bereikbaar.

Brengen

Tijdens de voorschoolse opvang, vakanties en op studiedagen is de BSO vanaf 7:30 uur open. Wanneer je je kind komt brengen vindt er een mondelinge overdracht plaats. Dit kan praktische informatie zijn, maar ook zijn wij altijd geïnteresseerd in de algemene ontwikkeling van het kind. Wij vinden het leuk om te horen wat hij bijvoorbeeld in het weekend heeft gedaan en waar hij thuis graag over kletst. Daarom vinden we het gezellig als je 's ochtends een kopje koffie /of thee blijft drinken, mits je daar de tijd voor hebt. Tijdens de vakantie en studiedagen mag je als ouder tot uiterlijk 9:15 uur blijven, daarna beginnen we met ons dagschema. Ook voor het brengen geldt dat de pm'ers het op prijs stellen als alle kinderen voor 9:30 uur binnen zijn. Wanneer dit niet lukt, worden zij hiervan graag telefonisch op de hoogte gebracht.

Ophalen

Topkids sluit om 18:30 uur. Bij het ophalen volgt er een overdracht van de pm'er over hoe de (mid)dag is gegaan. Qua overdracht zullen de pm'ers zich voornamelijk richten op zaken die zich hebben voorgedaan op de BSO. Wanneer je kind wordt opgehaald door iemand anders, word je gevraagd een ophaalformulier te ondertekenen waarin je toestemming geeft om het kind met de aangewezen persoon mee te geven. Wij vragen degene die het kind komt ophalen de eerste paar keren een legitimatiebewijs mee te nemen. Vanaf het moment dat de pm'ers de desbetreffende persoon vaker hebben gezien is dat niet meer nodig. Wanneer wij er vooraf niet van op de hoogte zijn gesteld dat een kind door iemand anders wordt opgehaald, kunnen wij je kind uit veiligheidsoverwegingen niet meegeven.

Kinderen dienen uiterlijk op de overeengekomen tijden, zoals vermeld in de plaatsingsovereenkomst, te worden opgehaald. Wij realiseren ons dat te laat komen een keer kan gebeuren, maar wanneer een kind structureel te laat wordt opgehaald zijn we genoodzaakt maatregelen te treffen. In eerste instantie volgt een mondelinge en schriftelijke waarschuwing, maar in het uiterste geval kunnen wij genoodzaakt zijn om het contract op te zeggen zonder dat daarvoor de opzeggingstermijn in acht hoeft te worden genomen.

Ophaalmoment en overdracht school

De pm'ers staan altijd zichtbaar op het schoolplein of binnen in het gebouw (hangt af per school) om te kinderen op te wachten. Ze zijn herkenbaar aan de fel oranje bodywarmers of T-shirts met het Topkids logo erop.

Wanneer er op school informatie aan de pm'ers wordt doorgegeven via de docent, dan zullen de pm'ers dit ten alle tijden doorgeven.

4.3 Bereikbaarheid

Je dient te allen tijde telefonisch bereikbaar te zijn voor onze pm'ers op de dagen dat je kind wordt opgevangen. Wij vragen daarom altijd om meerdere telefoonnummers waarop je bereikbaar bent. Daarnaast is het voor ons belangrijk dat nieuwe telefoon en/of adresgegevens altijd tijdig aan ons worden doorgegeven.

4.4 Vervoer naar de BSO

Voor het vervoer van de school naar de BSO en uitstapjes maken we gebruik van een stint (elektronische bolderkar). In de stint kunnen maximaal 10 kinderen worden vervoerd. Voor het vervoer met de stint nemen we alle veiligheidseisen in acht nemen die hiervoor noodzakelijk zijn. Hierbij kan worden gedacht aan het gebruik van gordels.

Indien gewenst en wanneer je hiervoor toestemming geeft is het mogelijk dat kinderen op eigen gelegenheid naar de BSO komen en ook weer naar huis gaan.

4.5 Activiteiten buiten de BSO

Op de BSO is voldoende ruimte om te spelen, dus geven we geen toestemming om buiten de BSO te spelen. Dit om de veiligheid van de kinderen zo goed mogelijk te kunnen bewaken.

Een kind mag alleen deelnemen aan een activiteit buiten de BSO (bv. een bezoek aan de speeltuin of de bibliotheek) als je hiervoor toestemming hebt gegeven. Hiervoor moet een formulier worden ondertekend. Ouders kunnen ervoor kiezen om eenmalig een formulier te ondertekenen voor permanente toestemming of per aangeboden activiteit.

Het is voor ons niet mogelijk om kinderen naar hun hobby's of eventuele lessen te brengen.

4.6 Pedagogische kwaliteit afnemen en ruilen van dagen

Indien gewenst is het mogelijk om extra dagen af te nemen of dagen te ruilen via het ouderportaal. De voorwaarden die hiervoor worden gesteld kun je teruglezen in het beleid 'Ruilen en afnemen extra dagen'. Ondanks deze mogelijkheid zorgen we dat de pedagogische kwaliteit op de groep ten alle tijden gewaarborgd blijft doordat we met een vast team werken, kinderen zich thuis voelen in het pand en bekend zijn met de dagstructuur. We creëren een veilige omgeving die voor zowel het kind als de ouders, ook op andere dagen, vertrouwd zal voelen. Mochten kinderen er onverhoopt toch moeite mee hebben, dan bieden de pm'ers extra aandacht om deze veilige en vertrouwde basis te versterken.

4.7 Reservekleding

Wij vinden het belangrijk dat kinderen zich geen zorgen hoeven te maken om een kapotte broek of vieze kleren. Natuurlijk hoort iedereen netjes met z'n spullen om te gaan, maar tijdens het uitglijden met voetballen, rennen of hutten bouwen kan een ongelukje voorkomen. Wij raden je daarom aan om voldoende reservekleding mee te geven.

4.8 10-minutengesprekken

Eén keer per jaar organiseren wij een avond waarin we 10-minutengesprekken voeren. Je kunt je hiervoor, indien gewenst, opgeven. Het doel van de avond is om een keer rustig en uitgebreider te praten over hoe het kind zich voelt, gedraagt en ontwikkelt op de BSO. Voorafgaand aan deze gesprekken observeren wij het kind door middel van observatieformulieren. Daarnaast bespreken we, op een rustig moment, samen met het kind zijn welbevinden op de BSO. Alle observatiegegevens die hieruit voortkomen, bespreken we met de ouders en mogen worden ingezien op de BSO. We geven de gegevens niet mee naar huis. Wanneer de pm'ers zich eerder zorgen maken over de ontwikkeling van een kind, wachten wij niet tot de 10-minutengesprekken, maar maken dit altijd eerder bespreekbaar.

4.9 Zorggesprek

Wanneer de pm'ers of de ouders zich zorgen maken over de ontwikkeling of het welzijn van het kind kan er altijd een gesprek worden aangevraagd. Ouders worden dan uitgenodigd voor een gesprek buiten de breng- en haalmomenten om, om met één of twee pm'ers wat uitgebreider te praten. Een zorggesprek kan zowel op initiatief van de pm'ers als van de ouders worden aangevraagd en is geheel vrijblijvend. Zie voor meer informatie over zorgkinderen ons zorgbeleid verderop in dit beleid.

4.10 Hoofdkantoor

Het hoofdkantoor is 5 dagen per week bereikbaar van 9:00-17:00 uur op het nummer 0346-21 43 23. Je kunt hier terecht met alle vragen omtrent de opvang bij Topkids.

4.11 Leidinggevende

Één van de leidinggevenden is 5 dagen per week bereikbaar voor vragen van zowel ouders als pm'ers. Zij zijn verantwoordelijk voor het beleid binnen de organisatie. Daarnaast ondersteunen, sturen en begeleiden ze de teams op verschillende vestigingen. Naast de werkzaamheden op het hoofdkantoor zijn zij ook regelmatig te vinden op de vestiging. De leidinggevenden zijn bereikbaar via het hoofdkantoor. Mochten ze niet aanwezig zijn zijn zij

ook mobiel bereikbaar. Gegevens hiervan zijn op te vragen bij het hoofdkantoor op beschikbaar via de website.

4.12 Pedagoog

Topkids heeft een pedagoog in dienst die je, indien nodig of gewenst, om advies kan vragen over opvoedingsvraagstukken of het pedagogisch handelen op de groep. Contactgegevens zijn te vinden op de website. Tevens begeleidt zij de pm'ers op de werkvloer en-, houdt zich actief bezig met het pedagogisch beleid en de ontwikkeling van de kinderen.

4.13 Aanspreekpunt

De BSO beschikt over een aanspreekpunt die gemiddeld 3 dagen per week werkzaam is op de groep. Het aanspreekpunt is op de hoogte van alle ontwikkelingen binnen de vestiging en stuurt het team aan onder supervisie van de leidinggevende.

4.14 Oudercommissie

De oudercommissie (bestaande uit minimaal 3 en maximaal 5 ouders) zal minimaal drie keer in het jaar bijeenkomen. De oudercommissie heeft een adviesrecht over de invulling en uitvoering van ons beleid. Hierbij kan worden gedacht aan het gezondheids-, kwaliteits- of prijsbeleid. Een aantal van deze bijeenkomsten worden ook bijgewoond door de leidinggevende en eventueel een pm'er om antwoord te geven op alle vragen. Er worden altijd notulen gemaakt van deze bijeenkomsten. Deze zijn in te zien op de BSO.

4.15 Ouderavond

Een aantal keer per jaar vinden er ouderavonden plaats om elkaar te informeren en met elkaar van gedachten te wisselen onder het genot van een hapje en een drankje. De pm'ers informeren de ouders op zo'n avond bv. over belangrijke ontwikkelingen die zich voordoen op de BSO. Daarnaast kunnen ouders op deze avond hun wensen en ideeën kenbaar maken. Thema's voor deze ouderavonden worden mede aangedragen door de oudercommissie. Het staat alle ouders vrij om ook suggesties voor thema's aan te dragen bij de oudercommissie.

4.16 Borrels

Het streven is om ieder jaar een zomerborrel te organiseren. Vaak is de borrel gekoppeld aan de hand van een thema en worden alle gezinsleden hierbij betrokken.

4.17 Ouderapp

We maken gebruik van een ouderapp waarin dagelijks verhaaltjes en foto's worden

geüpload. Ook mededelingen vanuit het team of de organisatie worden hierin weergegeven. Hierbij kan worden gedacht aan nieuwe activiteiten, tips, ontwikkelingen binnen het kinderdagverblijf en belangrijke mededelingen. Ook ouders kunnen een berichtje plaatsen dat door ons wordt gelezen.

4.18 Privacy

Wij gaan zorgvuldig om met persoonlijke informatie en verstrekken geen gegevens over ouders en het kind, zonder toestemming, aan derden. De foto's die worden gemaakt op de BSO zijn alleen voor intern gebruik. Je kunt de foto's op de website bekijken nadat je hebt ingelogd op de besloten pagina voor ouders.

Topkids heeft een Facebookpagina waarop de vestigingen ouders op de hoogte houden van leuke dagelijkse activiteiten. Ons beleid is dat kinderen nooit herkenbaar op Facebook worden geplaatst. Wanneer ouders bezwaar hebben tegen het plaatsen van onherkenbare foto's kan dat altijd bij de pm'ers worden aangegeven. . Per 25 mei 2018 staat ook de nieuwe privacystatement op de website.

4.19 Klachten

Wanneer je als ouder ontevreden bent over de gang van zaken op het kinderdagverblijf, kun je dat in eerste instantie bespreken met de pm'er. Deze zal dit in het team bespreken en komt daar zo snel mogelijk op terug. De leidinggevende wordt hier altijd van op de hoogte gesteld.

In het geval dat je er niet samen met de pm'er uitkomt, probeert de leidinggevende hierin te bemiddelen.

Blijkt een klacht van dusdanige aard te zijn dat wij er onderling niet uit komen dan kun je je rechtstreeks wenden tot de Geschillencommissie Kinderopvang. Eventueel meer informatie kun je vinden op www.degeschillencommissie.nl.

In onze uitgebreide klachtenprocedure komen we uitgebreider terug op de behandelingen van klachten (zowel intern als extern) binnen onze organisatie. Dit document ligt ter inzage op de vestiging en is ook ten alle tijden op te vragen.

4.20 Opzegtermijn

De opvang stopt automatisch wanneer een kind 12 jaar wordt. Indien je eerder wilt opzeggen of wanneer je de opvang langer door wilt laten lopen, vragen wij je dit schriftelijk aan ons mee te delen. Hierbij geldt een opzegtermijn van 1 maand.

4.21 Website

Informatie over onze opvang, contractvormen, tarieven en contactgegevens vind je op www.topkids.nl.

5. Voedingsbeleid

Bij Topkids gaan we verantwoord om met voeding. We zijn ons ervan bewust dat een gezonde, voedzame en gezellige maaltijd belangrijk is voor de toekomst van schoolgaande kinderen. Voor de ontwikkeling van dit voedingsbeleid hebben we contact gehad met een voedingsdeskundige van het Voedingsatelier te Utrecht. Daarnaast volgen we ook de richtlijnen van het Voedingscentrum.

In dit beleid zullen we uiteenzetten wat we verstaan onder gezonde voeding, ons aanbod, de keuzes die we maken en hoe we kinderen hierin begeleiden.

Uitgangspunten

Kinderen in de basisschoolleeftijd maken op alle gebieden hele snelle ontwikkelingen door. Ieder kind is uniek. Het ene kind zal bijvoorbeeld meer eten dan het andere kind en de ene zal meer willen uitproberen dan de ander.

Voedingsmomenten beschouwen wij als waardevolle momenten van voldoening, rust, geborgenheid en samenzijn.

Tijdens de eetmomenten hechten we veel waarde aan:

-Vaste tijden waarop we met elkaar eten. Regelmaat vinden we belangrijk, omdat kinderen dan weten waar ze aan toe zijn. Verderop in de beleid worden de verschillende dagritmes aangegeven. De aangegeven richtlijnen proberen we zoveel mogelijk aan te houden.

-Een gevarieerde maaltijd. We bieden zoveel mogelijk producten aan van het seizoen en stimuleren kinderen om verschillende producten te proberen.

-Dat kinderen plezier hebben in het eten. We zorgen voor een rustige en gezellig sfeer aan tafel. Eten zien we als een gezamenlijke activiteit. In de praktijk blijkt vaak: "zien eten is doen eten".

-Het steeds meer toewerken naar zelfstandigheid en eigen verantwoordelijkheid. Kinderen helpen bijvoorbeeld mee met het dekken van de tafel en smeren hun eigen boterhammen.

-We zijn ons bewust van onze voorbeeldfunctie en eten met de kinderen mee aan tafel.

-Wanneer kinderen niet willen eten of iets niet lekker vinden, stimuleren we ze hierin. Pushen doen we niet. Wel houden we de ontwikkeling nauwkeurig bij en bespreken dit met de ouders.

Voedingsaanbod

Drinken

- We bieden de kinderen maximaal 1 glaasje limonade per dag. Gezien de grote kans op tandbederf en overgewicht. De overige momenten bieden we de kinderen water of thee aan.
- Op korte school, studie of vakantiedagen krijgen kinderen tussen de middag half volle melk aangeboden.

Eten

- In de middag bieden we groenten en fruit aan. In principe is ons streven om kinderen in totaal minimaal 1,5 à 2 stuks fruit of groenten aan te bieden. Daarnaast krijgen de kinderen ook een biscuitje.
- Gedurende korte school, studie- of vakantiedagen krijgen de kinderen een broodlunch. Zie voor specificatie van deze maaltijd verderop in dit beleid.
- Aan het einde van de dag krijgen kinderen, indien gewenst, nog iets te eten. Dit kan bestaan uit een cracker, rijstwafel of plakje ontbijtkoek.

Keuze van producten

Voor ons aanbod houden we rekening met zoveel mogelijk producten van het seizoen en producten met een natuurlijke oorsprong. Dit houdt in dat producten zo min mogelijk zijn bewerkt. Daarnaast maken wij zo min mogelijk gebruik van producten met zout, zoetstoffen en verzadigde vetten.

Broodmaaltijd

Het meergranenbrood dat we aanbieden komt van een ambachtelijke bakker en bevat veel vezels, vitamines en mineralen.

Beleg

Aangezien we voor verantwoorde producten kiezen op brood, hanteren we niet de regel "eerst hartig, dan zoet". Natuurlijk stimuleren we kinderen wel om te variëren.

Producten die we onder andere gebruiken om de boterham mee te beleggen zijn:

Boter:

-In principe smeren we, op advies van een voedingsdeskundige, ongezoeten roomboter op alle boterhammen. Roomboter is beter voor kinderen, aangezien het meer natuurlijke vetten en bouwstoffen bevat voor kinderen.

Hartig beleg:

- Kipfilet
- Vegetarische paté
- Ei
- Jong belegen kaas
- Humus

Zoet beleg:

- Pindakaas
- Stroop
- Halva Jam / Fruitspread
- Honing
- Fruit

Na de aangeboden activiteiten hebben de kinderen meestal trek gekregen en bieden we een tussendoortje aan. We proberen hierin zoveel mogelijk te variëren. De tussendoortjes die wij verstrekken zijn:

- Rijstwafel
- Soepstengel
- Ontbijt koek
- Cracker
- Volkoren beschuit

Dagritme

Voeding wordt, zoveel mogelijk, op vaste momenten aangeboden gedurende ons dagprogramma. Onderstaande tijden geven een richtlijn weer welke voeding wordt gegeven tijdens de verschillende opvangmomenten. De kinderen mogen ten alle tijden water drinken.

Korte middag

15:15 -15:45 Fruit/ Groenten moment, sap en volkorenbiscuitje

17:00-17:15 Tussendoortje en water

Lange (studie)middag

12:30-13:00 Broodlunch en half volle melk

15:15 -15:45 Fruit / Groenten moment, sap en biscuitje

17:00-17:15 Tussendoortje en water

Vakantie- en studiedagen

9:30-10:00 Glas water en gezonde snack

12:30-13:00 Broodlunch en half volle melk

15:15 -15:45 Fruit / Groenten moment, sap en biscuitje

17:00-17:15 Tussendoortje en water

Uitzonderingen

In sommige gevallen kan het voorkomen dat we afwijken van bovenstaand beleg. Denk hierbij aan het bakken van een pizza of pannenkoeken in de vakantie. Deze keuze maken we altijd bewust en zal tot het minimum worden beperkt.

Speciale wensen

We gaan uiterst zorgvuldig om met speciale wensen wat betreft allergieën of vanuit een geloofsovertuiging. We vinden het dan ook belangrijk dat deze wensen worden besproken. We proberen zoveel mogelijk aan deze wensen tegemoet te komen. Het kan ook voorkomen dat we u vragen om zelf producten mee te nemen.

Traktatie

We vinden het ontzettend belangrijk dat een traktatie gezond is. Daarom vragen wij ouders de traktatie klein te houden en calorie-arm (zonder suiker, zoetstoffen, zout of vet). Op internet zijn er veel ideeën te vinden. Ook de pm'ers kan om advies worden gevraagd. Niet-eetbare traktaties zijn een leuk alternatief, zoals ballonnen, stickertjes, vingerpoppes, uitdeelboekjes of badeendjes.

6. Ziektebeleid

In het belang van de kinderen hebben wij een aantal regels opgesteld met betrekking tot het wel of niet brengen van een kind bij ziekte. Wij willen benadrukken dat het belang van het zieke kind bij ons voorop staat. Daarnaast moet er rekening worden gehouden met de zorg voor de andere kinderen en de pm'ers op de groep. Wij realiseren ons dat dit lastig kan zijn, maar rekenen op begrip van ouders voor de keuze die wij hierin maken.

6.1 Ziek

Wanneer een kind ziek is kunnen wij hem niet de aandacht geven die hij op dat moment nodig heeft. Daarom vinden wij dat zieke kinderen thuis horen te blijven.

Een kind is volgens ons ziek als hij:

- bij binnenkomst al 38°C of hoger verhoging heeft
- tijdens de dag 38,5°C of hoger koorts krijgt
- heel beroerd is en de pm'ers vinden dat een kind niet zichzelf is op de groep (huilen, snotterig, hangerig, afwijkend van normaal gedrag)
- een ernstig en besmettelijk virus heeft
- overmatig diarree heeft

Indien uw kind vanwege ziekte niet naar de BSO komt verzoeken wij u dit voor 13.30 uur aan ons door te geven.

Wij dienen geen paracetamol toe als koorts onderdrukkend middel. Uitsluitend op indicatie van een arts als pijnstiller. Bij hoge koorts kan het voorkomen dat wij ouders telefonisch toestemming vragen een zetpil toe te dienen om een koortsstuip te voorkomen. Het is dan wel van belang dat ouders op zo kort mogelijke termijn hun kind komen halen.

6.2 Infectieziekten

De meest voorkomende besmettelijke aandoeningen en ziektes zijn: diarree, griep, hand,-voet- en mondziekte, kinkhoest, krentenbaard, middenoorontsteking, roodvonk, spruw, vijfde ziekte en zesde ziekte. Wanneer een pm'er het vermoeden heeft dat een kind een infectieziekte heeft, zal er contact opgenomen worden met de ouders in verband met besmettingsgevaar. Deze wordt gevraagd naar de huisarts te gaan voor nadere informatie. Ouders dienen na consult bij de huisarts contact op te nemen met de BSO om de diagnose en eventuele behandeling te overleggen en om af te spreken wanneer het kind weer mag komen. Indien een kind de waterpokken heeft mag het, indien hij zich goed voelt, gewoon komen.

6.3 Hoofdluis

Een kind met hoofdluis wordt niet toegelaten en moet zo snel mogelijk behandeld worden met een speciaal middel. Zo wordt voorkomen dat andere kinderen ermee worden 'besmet'.

6.4 Medicatie

Wij dienen alleen medicatie toe als hiervoor toestemming is gegeven vanuit de ouders middels een medicijnformulier. Hierop staat de medicatie aangegeven, op welk(e) tijdstip(pen) het gegeven moet worden en in welke periode. Deze formulieren blijven bewaard de BSO.

Wij dienen geen paracetamol toe om koorts te onderdrukken. Alleen op advies van de huisarts geven we paracetamol om eventuele pijnklachten te verminderen.

Het kan voorkomen dat ouders de pm'ers vragen om een medische handeling te verrichten. Hierbij kan worden gedacht aan het geven van sondevoeding. Deze handeling wordt alleen gegeven in overleg en wanneer ouders of daartoe bevoegde personen een duidelijke uitleg hierover geven.

6.5 Huisarts

Wij schakelen in principe nooit zelf een huisarts in, alleen als er echt acuut dreigend gevaar is bellen wij zelf een huisarts. Hiervoor vragen wij alle ouders een machtiging te ondertekenen waarin toestemming wordt verleend om in acute medische situaties te handelen.

Indien er sprake is van een spoedgeval bellen wij direct 112 en nemen daarna contact met je op. Mocht het nodig zijn gaat één van de pm'ers mee naar het ziekenhuis.

6.6 Preventie

Voorkomen is beter dan genezen! Vandaar dat wij op de BSO de volgende preventiemaatregelen nemen om ziekte en/of besmetting te voorkomen:

- Wanneer er zich kinderziektes voordoen op de groep, maken wij dit bekend aan de ouders. Bijvoorbeeld tijdens de overdracht, via briefjes op het bord in de hal of in de ouderapp.

- Kinderen die besmet zijn met krentenbaer waarbij sprake is van vochtblaasjes of open wondjes, die niet kunnen worden afgedekt, worden niet toegelaten op de BSO.
- Kinderen moeten zowel na het toiletgebruik en het buitenspelen hun handen wassen.
- Wij leren kinderen hun elleboog voor hun mond te houden wanneer zij hoesten.
- Wij maken snotneuzen direct schoon, met papieren doekjes die we weggooien.

Zie voor meer informatie ons beleid veiligheid en gezondheid. Daarnaast werken we volgens de hygiëncode. Alle documenten zijn inzichtelijk op de vestiging.

7. Beleid feesten en rituelen

7.1 Feestdagen

Wij besteden op verschillende manieren aandacht aan de feestdagen. Hierbij kan worden gedacht aan gerichte knutselactiviteiten, voorleesmomenten of spelletjes. Ook worden de feestdagen onder de aandacht gebracht door de ruimte te versieren met zelf gemaakte knutselwerkjes.

Alleen op kerstavond en oudejaarsavond sluit Topkids om 17:00 uur.

BSO Topkids is 52 weken per jaar geopend, met uitzondering van officiële feestdagen. Op deze dagen blijft u de opvangkosten wel verschuldigd.

Topkids is gesloten op:

- Nieuwjaarsdag
- 2e Paasdag
- Koningsdag
- Bevrijdingsdag (één keer in de vijf jaar; eerstvolgende: 5 mei 2020)
- Hemelvaartsdag
- 2e Pinksterdag
- 1e en 2e kerstdag

Naast de officiële feestdagen besteden we extra aandacht aan:

- Carnaval
- EK/WK voetbal
- Olympische spelen
- Dierendag

7.2 Verjaardag

Rondom de verjaardagen van de kinderen hebben we een vast ritueel. Op de verjaardagskalender, die zichtbaar in de ruimte hangt, staat vaak al aangegeven wie er op welke dag jarig is. Wanneer het kind jarig is mag hij het bij ons vieren en trakteren. Er wordt dan ook een cadeautje uitgezocht.

De traktatie wordt door de ouders zelf ingevuld. Wij adviseren echter wel rekening te houden met de variatie in leeftijd van de kinderen (4-12 jaar). Ook stellen wij het zeer op prijs als het een gezonde traktatie is. Voor suggesties kunt u altijd bij de pm'ers terecht.

Voor de kinderen maakt het vaak niet uit wat er wordt uitgedeeld. Het gaat vooral om het idee.

8. Zorgbeleid

De pm'ers hebben ruime ervaring in het signaleren, observeren en registreren van bijzonderheden als het gaat om de ontwikkeling van kinderen. Hierbij hechten wij veel waarde aan objectiviteit en onderlinge consultatie. We zijn ons ervan bewust dat de ontwikkeling van een kind per individu verschilt en afhankelijk is van meerdere (omgevings)factoren. Indien er zich bijzonderheden voordoen in de ontwikkeling van je kind, vinden we het van belang om daar zorgvuldig mee om te gaan en eventueel extra ondersteuning te bieden. We vinden het belangrijk dat ieder kind (inclusief ouder) de zorg en aandacht krijgt die het verdient. Binnen Topkids hebben we een zorgstructuur ontwikkeld om dit te bewerkstelligen. Deze wordt hieronder kort uiteengezet.

Observatie van de kinderen vindt allereerst dagelijks plaats op de groep. Zowel tijdens de momenten waarop vrij wordt gespeeld als de momenten wanneer er gerichte activiteiten worden aangeboden. Op de groep wordt gewerkt met mentorkinderen. Ondanks dat alle medewerkers de ontwikkeling van de kinderen nauwkeurig in de gaten houden, zijn pm'ers verantwoordelijk voor de structurele documentatie en observatie van een groep mentorkinderen. Via deze weg kunnen we de ontwikkeling van de kinderen goed monitoren.

Indien er zich bijzonderheden voordoen, wordt dit ten alle tijden onderling met collega's besproken. Gekeken wordt of bijvoorbeeld dezelfde visie wordt gedeeld. Daarnaast kan op deze manier ook worden besproken of de ontwikkeling die is gesignaleerd ook op andere dagen zichtbaar is. Deze gegevens worden altijd genoteerd in de overdracht. Tevens word je als ouders zijnde op de hoogte gesteld van de signalen.

Iedere 6 weken vindt er een teamoverleg plaats waarin de signalen tijdens de kindbespreking kunnen worden besproken. Hierbij is altijd een leidinggevende en/of pedagoog aanwezig om ondersteuning te bieden. Risicofactoren, oorzaken en gevolg worden doorgenomen en op deze manier ook in kaart gebracht. Naar aanleiding van deze bespreking wordt er, indien nodig en afhankelijk van de zorgvraag, actie ondernomen. Hierbij kan worden gedacht aan een zorggesprek met ouders, observatie van de pedagoog of het opstellen van een handelingsplan. Tevens wordt met elkaar besproken hoe deze signalen (inclusief aanpak) worden gecommuniceerd naar de ouders.

Indien de zorg eerder aandacht vergt dan het geplande werkoverleg, kan er ten alle tijden een beroep worden gedaan op de pedagoog. Deze komt langs op de vestiging of er vindt telefonisch overleg plaats.

Onze zorg wordt altijd met je gedeeld. Daarnaast blijven we je ook op de hoogte houden. Bijvoorbeeld tijdens de overdrachtsmomenten of tussentijdse evaluatiegesprekken. We vinden het belangrijk om de ontwikkeling van een kind, zowel thuis als op het kinderdagverblijf, te volgen.

Op de vestiging is een sociale kaart aanwezig. Dit ter collegiale ondersteuning, wanneer de zorg na begeleiding toeneemt of indien er aan ouders het advies wordt gegeven om contact op te nemen met een externe zorginstantie. Het inwinnen van advies gaat onder begeleiding van de pedagoog.

9. Beleid kindermishandeling en huiselijk geweld

Iedereen die werkt met kinderen en volwassenen is verplicht te werken met een meldcode 'kindermishandeling en huiselijk geweld'. In juli 2013 is een nieuwe landelijke meldcode ingevoerd. Topkids werkt met deze laatste meldcode.

Topkids hanteert het protocol kindermishandeling wanneer er vermoedens zijn van huiselijk geweld. Daarnaast heeft een groot aantal pm'ers de cursus 'niets doen is geen optie' gevolgd van Bureau Jeugdzorg om nog beter op dit protocol in te kunnen spelen.

Het protocol ligt ter inzage op de vestiging. Iedere pm'er is ermee bekend.

Binnen de organisatie is de pedagoog de aandachtsfunctionaris/vertrouwenspersoon. Alle pm'ers zijn hiermee bekend.

10. Pestbeleid

Wij vinden het ontzettend belangrijk dat er op de BSO een positieve sfeer heerst waarin iedereen zich veilig en welkom voelt. Pestgedrag wordt op de BSO daarom niet getolereerd en altijd bespreekbaar gemaakt. De pm'ers op de groep nemen pestgedrag uiterst serieus en gaan hier zorgvuldig mee om.

In het vervolg van dit beleid wordt steeds ingegaan op één situaties op één situaties, maar pestgedrag kan zich ook voordoen in grotere groepen. Indien dit het geval is, hebben onderstaande maatregelen betrekking op meerdere personen.

10.1 Pestgedrag

Aangezien ieder kind anders is, evenals de situaties waarin pestgedrag zich kan voordoen, kan het gedrag op velerlei manieren worden gedefinieerd. Pestgedrag is een breed begrip waaronder veel gedragingen kunnen worden geschaard evenals de reden(en) hiervoor. Het is een vorm van grensoverschrijdend gedrag waarbij iemand systematisch, meestal bewust, een ander fysieke en/of psychische schade toebrengt. Denk hierbij aan iemand stelselmatig beledigen, negeren of pijn doen.

10.2 Preventie

Allereerst doen we er op de BSO zo veel mogelijk aan om pestgedrag te voorkomen. We vinden het belangrijk dat kinderen zich ervan bewust zijn dat er bepaalde normen en waarden heersen op de groep die door iedereen dienen te worden gerespecteerd. Zowel de pm'ers en kinderen op de groep fungeren als rolmodel en zijn zich hier van bewust. Om dit te bewerkstelligen hebben we met elkaar regels opgesteld. Hierin staat bijvoorbeeld beschreven dat er niet wordt gepest op de groep, we elkaar geen pijn doen en geen lelijke woorden zeggen. Deze regels hangen zichtbaar in de ruimte, worden consequent gehanteerd en regelmatig in aanwezigheid van elkaar besproken. Op deze manier raakt iedereen gewend met het beleid en worden nieuwe kinderen direct op de hoogte gesteld.

Om de groepscohesie te stimuleren worden er vaak opdrachten gegeven waarbij kinderen moeten samenwerken (bv. de grotere kinderen die kleinere kinderen helpen met aankleden) en spelletjes georganiseerd in teamverband. De pm'ers op de groep benadrukken met regelmaat dat we met z'n allen verantwoordelijk zijn voor een positieve sfeer op de groep.

10.3 Signalering pestgedrag

Er zijn meerdere manieren waarop pestgedrag aan het licht kan komen. De pm'ers nemen het gedrag bijvoorbeeld waar op de groep, het kind dat gepest wordt geeft het zelf aan, andere groepsleden of ouders. In alle gevallen worden dergelijke signalen serieus

genomen. Afhankelijk van de bevindingen en ernst van de situatie wordt er direct actie ondernomen.

10.4 Zelfstandigheid kinderen

Natuurlijk kunnen er zich te allen tijde conflictsituaties voordoen op de groep. Kinderen zijn immers op de leeftijd waarin ze hun mogelijkheden gaan ontdekken en hun zelfbewustzijn groeit. De pm'ers houden het gedrag van de kinderen altijd zorgvuldig in de gaten en grijpen in waar nodig. Het hangt natuurlijk af van de leeftijd van het kind en de situatie, maar er wordt zoveel mogelijk een beroep gedaan op de eigen zelfstandigheid van de kinderen. Dit houdt in dat wanneer er zich een conflictsituaties voordoet op de groep, de pm'ers dit in de gaten houden, maar de kinderen het eerst onderling laten oplossen. Wanneer dit lukt, krijgen alle betrokkenen een compliment voor hun manier van handelen. Sommige kinderen vinden het wat lastiger om deze situaties aan te gaan en zullen hierin worden ondersteund door onze pm'ers.

10.5 Bemiddeling pm'ers

Wanneer kinderen er onderling niet uitkomen wordt er direct ingegrepen door onze pm'ers. We vragen de kinderen de situatie uit te leggen en laten alle betrokkenen aan het woord. Iedereen wordt hierbij serieus genomen, het conflict wordt uitgesproken en waar mogelijk gezocht naar een geschikte oplossing.

10.6 Aanpak (stelselmatig) pestgedrag

Wanneer daadwerkelijk pestgedrag wordt geconstateerd ten opzichte van een ander kind wordt er direct ingegrepen door onze pm'ers. Het kind wordt even apart gezet om na te denken. In de garderobe is hiervoor een veilige plek gecreëerd. Eerder in dit pedagogisch beleidsplan wordt uitgelegd hoe wij omgaan met ongewenst gedrag. Naderhand wordt met het kind besproken wat voor een gedrag we van hem verwachten en dat pestgedrag op de groep niet wordt getolereerd. Daarnaast geven we aan dat het dit keer bij een waarschuwing zal blijven, maar wanneer we het nog een keer zien of horen er een consequentie op zal volgen. Aan het einde van de dag wordt een dergelijk voorval altijd met de desbetreffende ouders besproken. De pm'ers maken hier een notitie van.

Het is ook mogelijk dat de ouders van een kind dat gepest wordt of andere kinderen op de groep, het onderwerp aankaarten. De pm'ers van de groep zullen het gedrag van de pester extra in de gaten houden of, indien de situatie dit vergt, het pestgedrag direct bespreekbaar maken inclusief de consequenties van dit gedrag.

Wanneer de pm'ers merken dat een kind stelselmatig pestgedrag vertoont, dat zelfs na een waarschuwing en consequentie niet stopt, wordt er een gesprek aangegaan met de desbetreffende ouders. We hechten in dergelijke situaties erg veel waarde aan de samenwerking met ouders. Er wordt er een gesprek ingepland om te bespreken hoe we het

beste om kunnen gaan met de situatie. Indien nodig wordt er een plan van aanpak samengesteld waarvan ook het kind op de hoogte wordt gebracht. Voor dit plan van aanpak kan advies worden ingewonnen bij onze pedagoog. Dit plan is aan veranderingen onderhevig en zal continu worden geëvalueerd met alle betrokkenen.

10.7 Begeleiding slachtoffer

De pm'ers zullen de kinderen op de groep, die het slachtoffer zijn van pestgedrag, zo goed mogelijk begeleiden. Ze zullen het gesprek aangaan, inspelen op signalen en geven tips over hoe ze zich het beste kunnen verweren. Indien nodig kunnen ook ouders in dit proces worden begeleid.

Bijlage 1: Dagindeling

Hieronder volgt een indicatie van onze dagindeling. In de praktijk zijn deze tijden flexibel om zoveel mogelijk in te kunnen spelen op de behoefte van de kinderen.

Wij besteden veel aandacht aan het opstellen van een activiteitenprogramma dat zo goed mogelijk aansluit op de wensen en behoeften van de kinderen.

Het dagritme is afhankelijk van de schooltijden van het kind. Daarnaast is er een apart dagschema voor de vakantie- en studiedagen. Ons buitenaanbod blijft op deze dagen wel gehandhaafd.

Het dagritme voor de verschillende roosters zien er als volgt uit:

Ochtend (voorschoolse opvang)

Van 7:30-8:30

Korte Middag:

Vanaf 14:30 Kinderen worden uit school gehaald door onze pm'ers.

15:30 uur: We gaan met de kinderen op pad. De kinderen drinken wat op de buitenlocatie, eten fruit en een biscuitje en kletsen over hun dag op school. Op de buitenlocatie wordt een gerichte activiteit aangeboden.

17:15 uur: Terug op de BSO. Drinken en eventueel nog een verantwoorde snack

17:30 uur: Vrij spel (o.a. lezen, tekenen, kletsen, buiten spelen)

18:30 uur: Alle kinderen zijn opgehaald.

Lange Middag:

12:00 uur: Kinderen worden uit school gehaald door onze pm'ers.

12:30 uur: Lunch

13:30 uur: Buitenactiviteiten.

15:00 uur: De kinderen drinken wat, eten fruit en een biscuitje en kletsen over hun dag op school. Pedagogisch medewerkers nemen de tijd om met de kinderen te praten over wat de kinderen zouden willen doen op de BSO.

- 15:30 uur: Vrij spel
- 16:00 uur: Thema gerichte activiteiten.
- 17:15 uur: Drinken en eventueel nog een gezonde snack
- 17:30 uur: Vrij spel (o.a. lezen, tekenen, kletsen, buiten spelen)
- 18:30 uur: Alle kinderen zijn opgehaald.

Vakantie- en studiedagen:

- 7:30 uur: Ontvangst van de ouders en de kinderen. De ouders kunnen tot 9:30 uur onder het genot van een kopje koffie of thee rustig afscheid nemen.
- 9:30 uur: De kinderen drinken wat en eten een biscuitje. Pedagogisch medewerkers nemen de tijd om met de kinderen te praten over wat de kinderen zouden willen doen op de BSO of leggen het programma uit.
- 10:00 uur: Buitenactiviteit n.a.v. een gericht thema
- 12:30 uur: Lunch
- 13:30 uur: Vervolg activiteiten of vrij spel.
- 15:00 uur: De kinderen drinken wat, eten fruit en een gezonde snack.
- 15:30 uur: Activiteitenaanbod.
- 17:15 uur: Drinken en eventueel nog een gezonde snack.
- 17:30 uur: Vrij spel (o.a. lezen, tekenen, kletsen en buiten spelen)
- 18:30 uur: Alle kinderen zijn opgehaald.